

Ólavur í Beiti, rithøvundur:

Nú er loyvt at lesa – til stuttleika

– Men tað var tað ikki í 70-árunum og 80-árunum, tá ið Jógvan Isaksen, kritikari, fortaldi okkum, hvat vit skuldu lesa og ikki lesa

Nú havi eg ikki lisið nýggju bókina eftir Jógvan Isaksen, Gráur Oktober, men tað verða tað helst stundir til, verður hon ikki lisið í útvarpinum, sum tann fyrra varð.

Tí verður hetta ikki ein viðmerking til sjálva bókina, men ein lítul viðmerking til samrøðu hesin nú kendi rithøvundur hevur við Sosialin tann 27. august 1994. Hann hevði stóra rezeption nú nýggja bókina kom út og var hann tí eisini í Sjóndarvarpinum, har hann tókst so glaður og vælnøgður eftir væl úr hondum greitt arbeiði, ið tað er, tá ið tú hevur skrivað eina bók, og serliga, tá ið fyrra bókinn hjá honum, ið hann skrivaði til stuttleika, varð so væl umtókt ella móttikin. Hann segði tá í onkrum miðli, at hann hevði fingið eina teldu, setti seg at spæla á henni og hetta varð til eina krimisøgu, so lætt var tað hjá Jógvan Isaksen.

Offarakátur

Í samrøðuni kemur okkurt hessini fram, ið kanska er sagt í offarakáti, eg veit tað ikki, sum hevði verið stuttligt at hoyrt nærri um. Eitt nú verður sagt, citat: *Fyrsta krimisøgan fekk so góða móttøku, at eg fekk hug at halda fram. Hevði tað ikki verið, so var eg givin at skriva.*

BRÚKTIR! BILAR!

Vit hava nakrar brúktir ar bilar av ymsum merkjum til sølu.

Yvirliit við upplýsingum um merki, aldur, prisir v.m. fæst við at venda sær til skrivstovu okkara, eins og sýn/royndarkoyring kann avtalast sama stað.

v/ Atla Klein Olsen
Postboks 205
110 Tórshavn
Fax: 18703
Tlf. 18903 - 89903

Hesi orðini eru sera áhugaverd, tá hugsað verður um, at maðurin nú í fleiri ár hevur verið kritikari. Hann er so at siga, ein lærður kritikari, tí hann hevur lisið við hægri læristovni. Og nú situr hann eisini sum primus motor í útgevarafelag og velur og vrakar. Also, hann gavst at skriva, fekk bókina ikki so góða móttøku, sum hon fekk. Tað sigur okkum, at hann skrivar til stuttleika og ikki av hugi, ella hvat? Hetta er tann reina business, at hesin kritikarin nú er farin at skriva, haldi eg meg skilja. Og soleiðis verður tað eisini lagt út í samrøðuni við Sosialin og í Sjóndarvarpinum, tá ið bókinn kom út. Sera áhugaverd orðing.

Tað næsta, ið vert er at nevna, er, tá ið hann sigur, citat: *Krimisøgur minar skulu fyrst og fremst vera spennandi og undirhaldandi. Eg haldi at føroyskar bókur eru alt ov keðiligar.*

Hetta sigur so okkara kendasti rithøvundur og mætasti kritikari, at tað sum vit føroyingar hava skrivað higartil er »alt ov keðiligt«, men nú skulu vit síggja, hvussu tað eigur at skrivast. Nú veit eg ikki, hvat Jógvan Isaksen hugsar um, tá ið hann sigur, at føroysku bókurnar eru alt ov keðiligar, um hann hugsar um tær føroysku krimisøgurnar ella um føroyska bókmentahimin í síni heild. Ger hann tað, fari eg ikki at geva honum rætt, og eg hugsi, at fleiri eru við mæ, ið heldur ikki gera tað. Jógvan Isaksen hevur valt tað blligastu loysnina, sum hann sigur seg vita best um, tí hann hevur lisið so nógv krimisøgur. Hann hevði ikki dugað at skriva um hjún v.m., segði hann í Sjóndarvarpinum, tí valdi hann krimisøguna. Og tað er hansara val.

Vit skilja kanska hansara orð um hetta, tá ið vit so lesa næsta reglubrotið í samrøðuni við Sosialin, citat: *Eg havi skrivað søgurnar við tí fyrri eygað, at ein vanligur føroyingur, sum ein sunnudag seinnapart situr og blaðar í eini bók, skal fáa høvi at lesa á egnum máli(?) Tað skal bera til at lesa føroyskt til stuttleika, sigur Jógvan Isaksen.*

Hetta er sera áhugavert, at vit føroyingar nú sleppa at lesa til stuttleika, tí tað

hava vit ikki kunnað gjørt, tá ið Jógvan Isaksen var kritikari, tað fortaldi hann okkum í 70-árunum og øll 80-árin, men nú er tað loyvt. Nú hevur Jógvan Isaksen fortalt okkum, hvat er stuttligur lesnaður – tað sum hann skrivar – alt annað er keðiligt. Nú skulu vit ikki hugsa so nógv um góðsku, nú skal tað vera stuttligt at lesa, tí nú er hann komin inn á leikpallin við sínum lesnaði. Nú skulu vit bara góðtaka hansara lesnað, at hann er stuttligur og so skulu vit øll lesa og flenna, tí hetta er góðtikið, tað er loyvt.

Í einum »Søndags Leksikon« herfyri svarar Palle Lauring, rithøvundur og søgumaður, spurninginum hví Havfrúgvn er so kend. Og at enda skrivar Palle Lauring: En grund til hendes verdensberømmelse? Kun at den er »vedtaget«. Af hvem? ikke af nogen bestemt. Det gælder mange seværdigheder verden rundt.

Eitt spæl

Og so sigur Jógvan Isaksen viðari í samrøðuni, citat: *I fyrstuni fór eg undir at skriva fyrri at stytta mær stundir. Hetta var eitt spæl... Ja, so lætt og elegant kann tað sigast. Hjá honum, ið nú hevur loyvt lesaranum at lesa til stuttleika, er tað eitt spæl at skriva, men (longur niðri í samrøðuni) hjá teim flestu, sum fáast við skrivning, tey gera tað, tí tey ikki kunnu lata vera. Júst tað.*

Tað er eitt sindur torført at lesa og skilja henda kritikaran og rithøvund, tá ið tú lesur hesar orðingarnar. Við øðrum orðum: Hann kritiserar ikki seg sjálvan, tí hetta er eitt spæl, og spæl verða ikki kritiserað, tey eru bara har!!

Og hesar og slíkar orðingar eru júst orsøkin til, at eg diitaði mær at seta meg við telduna, at eg skilji ikki henda nýggja hævundan, ið ikki fyrr hevur givið lesaranum loyvi at lesa bókur, men at tað er loyvt nú, at lesa til stuttleika. Hvi er tað loyvt nú? Er tað bara tí at hann er farin at skriva krimisøgur ella fáa øll loyvi nú í frið og náum at skriva, so lesarin sjálvur fær loyvi sjálvur at velja at lesa til

stuttleika. Og hvi fáa fólk ikki loyvi at lesa bókurnar hjá øðrum til stuttleika, eisini mínar?

Ella skrivar hann, tí hesar bókurnar selja (og tær hjá Oddvør Johansen) og Mentunargrunninum manglar pening? Føroyingurin hevur nú viðtikið at Jógvan er góður, haps, fleiri bókur afturat, vit smíðað meðan jarnið er heitt o.s.fr.

Sett kós

Jógvan Isaksen hevur nú í fleiri ár stungið út í kortið fyrri vanligu føroying, hevur sagt okkum hvør rithøvundur verður er at lesa og hvør ikki verður er at lesa. Fólk hava sagt: Tá ið Jógvan sigur bókinn er góð, ja so er hon góð, tí hann er lærður kritikari. Hvat sigur Jógvan Isaksen um mína bók, hugsaði eg einaferð, tí hann er kritikarin mikli. Ja, soleiðis kanst tú fara skeivur av tær sjálvum.

Og nú fortelur hann føroyingum, at vit skulu lesa til stuttleika, tí tað er loyvt. Hann fortelur okkum beinanevni, at vit skulu lesa hann til stuttleika, men tað skulu vit ikki, tá ið vit lesa aðrar rithøvundar, tá er tað allov.

Vit skulu taka eitt slag av fyrirvarni, tá ið vit seta okkum ein sunnudag seinnapart við nýggju bókini Gráur Oktober. – Men tað er loyvt! Vit skulu gloyma fyrru bókina, ið var eitt spæl og hevði ávisar grovar feilir, og hugsa meira um okkum sjálvi, at vit nú lesa til stuttleika.

Annað fái eg ikki burtur úr hesi samrøðu við Jógvan Isaksen, rithøvund, og onkur heldur kanska, at so er nóg mikið.

Ólavur í Beiti

Samkoman Slon Vágur

Sunnudag kl. 11.00: Morgunmøti.

Sunnukvöld kl. 18.00: Evangeliskur fundur.

Mánakvöld kl. 20.00: Bønarfundur.

Mikukvöld kl. 20.00: Bønarfundur.

Bønartænastan svarar á tlf. 73941, frá kl. 20.00–22.00.

Beinir helst av landinum

Tað er ein syrgilig sjón at síggja stultleikan hjá gamla trolareidarafelegnum í Havn nú verða lagdan.

Alt talar fyri, at Beinir ikki fer út aftur á føroyskum hondum. Reiðaríð er komið í afturstøðu til Skibskreditfonden og hesin hevur boðað frá, at skipið skal leggjast. Skip sum Skibskreditfonden hevur lagt sleppa ikki út aftur meðan bíðað verður eftir tvingsilssølu.

Beinir kom seinasta vikuskifti úr Írminga-

havinum. Hann hevur verið á kongafiskaveiðu. Orsøkin til at Beinir ikki klárar at svara hvørjum sft er, at hann fekk ikki lut í nógv øktu kvotuni í Barentshavinum.

Beinir er fyrrverandi Skálafjall og av tilvild verður málið um ivasama partapeningin í Skálafjalli uppafturtikið í landsrættinum hós-dagin, júst um somu tíð sum punkturn verður sett fyrri Skálafjalli sum skip í Føroyum. jústinus.

PENSIONISTA-SKEIÐ á FJALSGARÐI

verður í
døgnum 16., 17. & 18. sept.

Pensionistafeløgini hava fingið nærri kunning.

Tilmelding á tlf. 44522 seinast 7. september kl. 18.

FJALSGARÐUR

Oyndafjörður